

Fővárosi Ítéltábla
22.Pf...../2014/8.

A Fővárosi Ítéltábla

a Kazinczy Ügyvédi Iroda (fél címe1) által képviselt
I.rendű felperes neve (I. r. felperes címe) I. rendű és
I.rendű felperes nevé (ugyanottani lakos) II. rendű felperesnek

a dr. Balogh István ügyvéd (fél címe2) által képviselt
Főváros XVI. Kerület Önkormányzat Polgármesteri Hivatal (I. r. alperes címe) I. rendű
alperes,

a dr. Koltai Ügyvédi Iroda (fél címe3) által képviselt
II.rendű alperes neve (II. r. alperes címe) II. rendű és
III.rendű alperes neve (III. r. alperes címe) III. rendű alperesek

kártérítés iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2014. szeptember 23. napján hozott 28.P...../2009/93. sorszámú ítélete ellen az I. és II. rendű felperesek által 94. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í T É L E T E T :

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az I. és II. rendű felpereseket, hogy 15 nap alatt egyetemlegesen fizessenek meg az I. rendű alperesnek 127.000,- (százhuszonhétezer) Ft, míg az egyetemlegesen jogosult II. és III. rendű alpereseknek 190.500,- (százkilencvenezer-öttszáz) Ft másodfokú perköltséget.

Az I. és II. rendű felperesek személyes költségmentessége folytán le nem rótt 550.700,- (ötszázötvenezer-hétszáz) Ft fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I N D O K O L Á S :

A felperesek 35/144 tulajdoni hányad arányában tulajdonosai a **(ingatlan címe1)** ...56/2 hrsz.-ú zártkerti ingatlan, melyen állattartással is foglalkoznak. Az ingatlan nem rendelkezett elektromos áram közműcsatlakozással, ezért az áramellátást úgy biztosították, hogy a szomszédos ...22 hrsz.-ú, **(ingatlan címe2)** szám alatti osztatlan közös tulajdont képező ingatlan egyik tulajdonostársa, **(név1)** vezetékjogi nyilatkozatban hozzájárult ahhoz, hogy a tulajdonában álló ingatlanon a felperesi ingatlan áramellátása céljából az ELMŰ villanyoszlopot helyezzen el, szabadvezetéket átvezessen, földkábeltek fektessen, csatlakozási helyet kiépítsen. Tudomásul vette,

hogy a hozzájárulása vissza nem vonható. A vezetékjogi nyilatkozatot tanúként tulajdonostársa, **(név2)** is aláírta. A vezetékjogi nyilatkozat alapján az ELMŰ 2000. október 13. napján általános közüzemi szerződést kötött a II. rendű felperessel.

2004. február 27. napján a22 hrsz.-ú ingatlant annak tulajdonosai értékesítették a II. és III. rendű alperesek - a ... utcai ingatlannal szomszédos telek tulajdonosai - részére, akik az adásvételi szerződés megkötésekor a megvásárolni kívánt ingatlant megtekintették, a kialakult állapotot ismerték. A II., III. rendű alperesek, valamint a felperesek között ezt követően a viszony megromlott, a felperesi ingatlan áramellátása több ízben megszakadt a kapcsoló lekapcsolása, illetőleg lekapcsolódása miatt. A felperesek 2004. július 21. napján kérelemmel fordultak az I. rendű alperes jegyzőjéhez, előadva, hogy II., III. rendű alperesek a villanyórát rendszeresen lekapcsolják, az áramellátást megszüntetik annak elérése érdekében, hogy felperesek a villanyoszlopot eltávolítsák, bejárási lehetőséget pedig nem biztosítanak a villanyóra visszakapcsolásához. Kérték ezért a jegyző segítségét, hogy a villanyórához ellenőrzés, karbantartás, leolvasás vagy esetleges üzemzavar elhárítása végett a telekre bejuthassanak. Az I. rendű alperes a kérelmet nem tekintette birtokvédelem iránti kérelemnek, 2004. novemberében írt levelében pedig arról tájékoztatta a felpereseket, hogy a vezetékjogi nyilatkozat érvénytelen.

2004. november 6. napján a felperesi ingatlan áramellátása ismét lekapcsolódott. A felperesek 2004. december 6. napján birtokvédelmi kérelmet terjesztettek elő az I. rendű alperes jegyzőjénél, kérve az eredeti birtokállapot helyreállítását. A birtokvédelmi ügyben 2005. január 17. napján felvett jegyzőkönyv szerint jelen per II. rendű alperese valamint édesanyja, **(név3)** úgy nyilatkoztak, hogy ügyvédjük tanácsára önként nem hajlandóak visszakapcsolni az áramot. Az I. rendű alperes a 2005. január 31. napján meghozott .../.../01/2005. számú határozatával a felperesek birtokvédelmi kérelmének helyt adott, és kötelezte jelen per II. és III. rendű alpereseit, hogy legkésőbb 3 napon belül állítsák helyre az eredeti birtokállapotot, szüntessék meg a birtoklás zavarását, továbbra is biztosítsák az ingatlanukon lévő fogyasztásmérő használatát felperesek részére, és ne akadályozzák az ELMŰ képviselőjét a fogyasztásmérő ellenőrzésében. Egyúttal a jövőre vonatkozóan eltiltotta II. és III. rendű alpereseket a birtoksértő cselekedettől. A II-III.r. alperesek 2005. február 7. napján a villanyt felkapcsolták, azonban 2005. április 12. napján az ismét lekapcsolódott, így felperesek 2005. április 13. napján végrehajtási kérelemmel fordultak az I. rendű alpereshez. Az I. rendű alperes 2005. április 14. napján helyszíni szemlét tartott, majd a .../.../04/2005. számú határozatával a II. és III. rendű alpereseket 10.000 Ft végrehajtási bírsággal sújtotta. A felperesek ezt követően több ízben, 2005. április 25-én, április 28-án, és április 29. napján is végrehajtási kérelemmel fordultak az I. rendű alpereshez.

Felperesi állítás szerint 2005. június 17-től július 10-ig volt áramellátás az ingatlanon, 2005. július 10-én azonban az ismételten megszűnt, 2005. szeptemberében pedig észlelték, hogy a villanyvezetékük nyomvonalára a II., III. rendű alperesek ráépítettek. Ekkor, bár az I. rendű alperes felkapcsoltatta a II. és III. rendű alperesekkel a villanyórát, a felperesi területen áramellátás nem volt, a II. és III. rendű alperesek telkén történt építkezés során a földbe süllyesztett kábelt ismeretlen személy elvágta. A felperesek 2006. novemberében csatlakoztak közvetlenül a közműhálózatra.

Az I. rendű alperes által 2005. január 31. napján meghozott .../.../01/2005. számú határozattal szemben a II., III. rendű alperesek keresetet terjesztettek elő a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 14.P...../2005. szám alatt, és kérték a birtokvédelmi ügyben hozott határozat megváltoztatását, a jelen per felperesei birtokvédelmi kérelmének elutasítását. Keresetüket kiterjesztették a ... Rt-re, mint III. rendű alperesre is, kérve, hogy a bíróság kötelezze a telekhatártól 1,5 m távolságig az ingatlan fölött húzódó vezetékrész elbontására. A II. és III. rendű alperesek már ezt megelőzően, 14.P...../2004. számon keresettel éltek, melyben a Ptk. 191. §-a, és 192. § (3) bekezdése alapján kérték a jelen per I., II. rendű felperesét a villanyoszlop eltávolítására kötelezni. A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 14.P...../2004/15. számú ítéletével a jelen per II., III. rendű alperesei, mint felperesek keresetét elutasította. A Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság az 52.Pf...../2006/2.

számú, 2006. szeptember 12. napján meghozott ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Az ítélet indokolása szerint II. és III. rendű alperesek úgy vásárolták meg az ingatlant, hogy azt már kötelmi jogviszonyon alapuló vezetékgig terhelte, és a több éve kialakult birtokállapotot a II., III. rendű alperesek zavarták meg. A másodfokú bíróság ítélete rögzíti azt is, hogy a22 hrsz.-ú ingatlan tulajdonosai szótöbbséggel határoztak a hozzájárulás megadásáról, mely hozzájárulás nem vonható vissza.

A felperesek módosított keresetükben elsödlegetesen egyetemlegesen, másodlagosan pedig 1/2-1/2 arányban kérték kötelezni I., valamint II. és III. rendű alpereseket összesen 6.883.864 Ft és annak 2004. július 21. napjától járó késedelmi kamatai megfizetésére. Az I. rendű alperessel szemben keresetüket az 1959. évi IV. tv. (továbbiakban: Ptk.) 339. §-ára és 349. § (1) bekezdésére, míg a II. és III. rendű alperesekkel szemben a Ptk. 339. §-ára, 344. §-ára és 355. § (1)-(4) bekezdésére alapították. Hivatkoztak arra, hogy az I. rendű alperes a 2004. július 21-én kelt kérelmüket birtokvédelmi kérelemként nem bírálta el, e kérelem vonatkozásában az I. rendű alperes jogszabályi kötelezettségét nem teljesítette, a tényállást nem tisztázta, határozatot nem hozott. A 2004. december 6. napján benyújtott birtokvédelmi kérelemmel kapcsolatban az I. rendű alperes az eljárási határidöt túllépve, 2005. január 31. napján hozta meg döntését, mely ellentétes az Áe. 15. § (1) bekezdésében foglaltakkal. Miután a II., III. rendű alperesek a határozatban foglaltaknak 2005. április 12. napjától ismételen nem tettek eleget, a felperesek több ízben fordultak az I. rendű alpereshez végrehajtási kérelemmel, azonban az I. rendű alperes az április 25-i, az április 28-i és az április 29-i kérelmükre csak 2005. július 8. napján hozott elutasító határozatot, amikor felpereseknek ismét volt éppen áramellátásuk. Július 10. napján azonban a II. és III. rendű alperesek ismét megszüntették az áramszolgáltatás biztosítását. Emiatt felperesek ismételen kérelemmel fordultak az I. rendű alpereshez, mellyel kapcsolatban I. rendű alperes alaptalanul hiánypótlást rendelt el, és a 2005. szeptember 19. napján meghozott határozata alapjául szolgáló tényállást sem tisztázta, a 2005. szeptember 23-i felperesi beadványt pedig szükségtelenül tette át az Építésügyi Irodára. Az I. rendű alperes számára felróható, hogy az ügyben született alaphatározat nem került végrehajtásra, ezzel okozati összefüggésben a felpereseket kár érte.

A II. és III. rendű alperesek vonatkozásában felperesek hivatkoztak arra, hogy az alperesi jogellenes magatartást bírósági ítélet állapította meg, mellyel okozati összefüggésben a felpereseket kár érte. A 2004. november 6-i tartós áramszolgáltatás önkényes megszüntetése miatt a hűtölárában lévő tejtermékek tönkrementek, a felperesek utánfutót béreltek, hogy a hűtölárá a szomszédba átszállítsák, ahol azt használni tudták. Felpereseknek aggregátort és gázüzemű hűtögépet kellett bérelniük, szivattyúkat kellett vásárolniuk, azonban az aggregátort a működéséhez szükséges magas üzemanyag költségek miatt csak korlátozottan használhatták. Az állattartással járó bekerülési költségek nem fedezték a felperesek termeléssel szerzett jövedelmét, ezért állatállományuk egy részét 2005. február 17. napján el kellett adniuk, ezzel bevételi forrásuktól estek el. 2006. január 12-én éjszaka pedig, mivel az infralámpát működtetni nem tudták, áramhiány miatt 13 újszülött kismalacuk megfagyott. A kialakult körülmények miatt felperesek egészségi állapota is megromlott. II. rendű felperes a stressz miatt hipertóniával kezelésre szorult, továbbá felpereseknek súlyos lelki megrázkódtatást jelentett az állatoktól való megválás is.

Mindezek alapján módosított kereseti kérelmükben (56. sorszámú beadvány) a keresettel érvényesített 6.883.864 Ft követelésből elmaradt jövedelem és haszon címén a kecsketej vonatkozásában 2 évre 3.352.000 Ft, a tehéntej vonatkozásában 101 napra 96.185 Ft, az elpusztult kismalacok értékeként 125.671 Ft - összesen 3.573.856 Ft és annak középarányos kamatai - megfizetésére kérték kötelezni az alpereseket. Indokolt költségeik és kiadásai címén összességében 2.810.008 Ft és annak 2004. július 21. napjától járó középarányos kamatai megfizetésére kérték kötelezni az alpereseket, míg nem vagyoni kár címén személyhez fűződő jog sérelmeik miatt

(egészséghez, valamint általános cselekvési szabadsághoz és emberi méltósághoz való jog megsértése) 500.000 Ft és annak 2004. július 21. napjától járó középarányos kamatait igényelték.

Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy az eljárása a jogszabályoknak megfelelt, a felperesi beadványokat határidőben elbírált, a birtokvédelmi kérelemnek helyt adott. A bíróság megállapította, hogy a határozatát jogszerűen hozta meg. Állította, hogy az I. rendű alperessel szemben a kártérítés feltételei nem állnak fenn, egyebekben az összecszerűséget is bizonyítatlannak találta. Hivatkozott a perben beszerzett igazságügyi szakértői vélemény megállapításaira is, előadva, hogy a kárigény meghatározása nem elfogadható, felperesek állítólagos káruk bekövetkezését nem tudták bizonyítani, de esetleges igazolásuk esetén sem áll az ok-okozati összefüggésben az I. rendű alperes eljárásával.

A II., III. rendű alperesek ugyancsak a kereset elutasítását kérték. Mindenekelőtt vitatták, hogy az alperesek egyetemleges marasztalásának jogszabályi feltételei fennállnának. Kifejtették továbbá, hogy a villanyoszlop elhelyezésére a jogelőd ideiglenes szándékkal adta meg a hozzájárulását, továbbá felperesek nem bizonyították, hogy a megjelölt időpontokban az alperesi magatartásra visszavezethetően nem volt áramellátás az ingatlanukon. Utaltak arra, hogy 2006. októbertől felpereseknek önálló árammérőjük van, és vitatták a kereset összecszerűségét is.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Egyetemlegesen kötelezte a felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I. rendű alperesnek 350.000 Ft, az egyetemlegesen jogosult II. és III. rendű alpereseknek 440.000 Ft perköltséget. Rendelkezett arról, hogy a le nem rótt 413.000 Ft illetéket, valamint 596.758 Ft perköltséget az állam viseli.

Ítélete indokolásában megállapította, hogy a felperesek, valamint a II., III. rendű alperesi jogelőd között olyan tartalmú megállapodás jött létre, amely alapján felperesek ingyenesen jogosultak voltak a vezetéket az alperesi telken keresztülvezetni, a korábbi tulajdonosok pedig ezt tűrni voltak kötelesek. Ez a megállapodás tartalma alapján telki szolgalmat alapító megállapodásnak tekintendő. annak ingatlan-nyilvántartási bejegyzése azonban nem történt meg. A kötelmi hatályú szolgalmat esetén a szolgalmat alapító megállapodás az abban résztvevő feleket kötelmi hatállyal köti, és a II. és III. rendű alperesek tulajdonszerzésével e megállapodás hatályát veszítette, rájuk annak hatálya csak akkor terjedt volna ki, ha a szolgalmi jogot az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzik. Ennek folytán a II. és III. rendű alperesek nem voltak kötelesek tűrni a földkábel, illetőleg a felperesek elektromos berendezései működtetését, és korlátozástól mentesen használhatták ingatlanukat.

A II. és III. rendű alperesek jogelődjei, illetőleg a ... Nyrt. között a Vet. 28. § szerinti vezetékjogi megállapodás jött létre, amely szintén nem került bejegyzésre az ingatlan-nyilvántartásba. A felperesek nem minősülnek a Vet. 3. § d) pontja hatálya alá tartozó engedélyesnek, így a vezetékjog gyakorlására nem ők jogosultak, és azt nem is követelhetik.

A bíróság vizsgálta, hogy kötelmi alapon a Ptk. 100. §-a vagy 339. §-a alapján van-e helye kártérítésnek. E körben kiemelte, hogy a II. és III. rendű alperesek több ízben kérték az elektromos berendezések eltávolítását, jelzésképpen le is kapcsolták az áramot, felperesek azonban kérésüknek nem voltak hajlandóak önként eleget tenni.

Az elsőfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem minősül felróhatónak az a magatartás, hogy a telek tulajdonosa akként szerez érvényt tulajdonosi jogainak, hogy megtagadja azon villanykapcsoló visszakapcsolását, amelynek tűrésére egyébként sem köteles, ha kellő időben jelezte, nem kívánja tűrni a villamosberendezés üzemeltetését a jövőben. Ugyanígy nem minősül felróható magatartásnak, ha a telken történő építkezés során azt a földkábelt eltávolítja, amelynek tűrésére bejegyzett telki szolgalmat hiányában semmi sem kötelezi. Emiatt a II., III. r. alperesekkel szemben előterjesztett kereset nem teljesíthető.

Tekintettel arra, hogy a károkozás a II., III. rendű alpereseknek nem felróható, így ennek megakadályozása sem minősül ilyenként, ezért az I. rendű alperessel szemben előterjesztett a kereset is alaptalan.

Az ítélettel szemben az I. és II. rendű felperesek terjesztettek elő fellebbezést. Utaltak a Ptk. 168. § (1) bekezdéséhez és 170. § (1) bekezdéséhez fűzött magyarázatra, egyben kiemelték, hogy az ingatlan-nyilvántartás közhitelességének elve csak a jóhiszemű jogszerzőre vonatkozik, azaz arra, aki nem tudott, és a körülmények alapján nem is tudhatott az ingatlant terhelő jogok fennállásáról. Hangsúlyozták, hogy bejegyzés nélkül is védelemben kell részesíteni a szolgáltatást azzal szemben, aki azt a jogosult részére szerződésben biztosította, illetőleg aki a szolgáltatásról tudott, vagy akinek az elvárható gondosság mellett tudnia kellett volna róla. A perben nem volt vitatott, hogy a felperesek és a II., III. rendű alperesek telkének korábbi tulajdonosai között telki szolgáltatást alapító megállapodás jött létre, amely alapján felperesek ingyenesen jogosultak voltak a vezetékeiket keresztül vezetni az alperesi telken, a korábbi tulajdonosok pedig ezt tûrni voltak kötelesek. A II. és III. rendű alperesek az ingatlan megvásárlásakor tisztában voltak azzal, hogy a telken villanyoszlop helyezkedik el mérőberendezéssel, és a telken belül földkábel húzódik. A Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt 14.P...../2004. számú ügyben a 8. sorszámú jegyzőkönyvben az alperesi ingatlan korábbi tulajdonosa, **(név1)** elmondta, hogy az ingatlan eladásakor a II. és III. rendű alperesek az oszlop elhelyezést, a földkábel vezetését ismerték, az ingatlant megtekintett állapotban vásárolták meg.

Felperesek utaltak a Pesti Központi Kerületi Bíróság 14.P...../2004/15. számú ítéletének indoklására, továbbá az I. rendű alperes jegyzőjének/01/2005. számú határozatára és a Fővárosi Bíróság, mint másodfokú bíróság 52.Pf...../2006/2. számú ítéletében foglaltakra is. Mindezeket figyelembe véve az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a megállapításra, hogy a perbeli esetben a kötelmi hatályú szolgálat csak a megállapodást kötő feleket köti, a II. és III. rendű alperesek tulajdonszerzésével e megállapodás hatályát veszítette. A kialakult bírói gyakorlat és a jogszabályok értelmében a felperesek kötelmi alapon keletkezett szolgálat védelmet élvez a II. és III. rendű alperesekkel szemben, hiszen a jogelődjük által létesített szolgálatról tudtak, az ingatlant a megtekintett állapotban vásárolták meg. A II. és III. rendű alperesek jogelődje által az ELMŰ Zrt-vel kötött vezetékjogi megállapodás, az aláírt nyilatkozatok ugyancsak a felperesek telki szolgálatának létrejöttét igazolják a II. és III. rendű alperesekre is kiterjedő hatállyal. A II. és III. rendű alperesek magatartása, illetőleg ezzel történő károkozásuk a 2001. évi CX. törvény (Vet.) 84. § (2), Ptk. 166. § (1)-(2), 168. § (1) és 170. § (1) bekezdéseiben foglaltakba ütközik, azaz jogellenes. A II. és III. rendű alperesek a kötelmi alapon keletkezett, őket is terhelő szolgáltatást csak bírósági úton, vagy a felek közötti megállapodás útján szüntethették volna meg jogszerűen, amennyiben megfelelően bizonyítják, hogy a felperesek ingatlanának rendeltetésszerű használatához, a szolgálat gyakorlására nincs szükség. Jogellenesen jártak el ezért, amikor felperesi kérés ellenére nem tették meg a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a tulajdonukat képező ingatlanon elhelyezkedő áramellátó egység biztosítsa a felperesi ingatlan áramellátását.

Az I. rendű alperes felelőssége ugyancsak megállapítható, amikor közhatalmi úton nem akadályozta meg a II. és III. rendű alperesek felróható, jogellenes károkozását, elmulasztotta a szükséges intézkedéseket, megsértette az államigazgatási eljárás szabályait, nem gondoskodott arról, hogy a leghatékonyabb intézkedések foganatosításával biztosítsa a II., III. rendű alperesek kötelezettségeinek teljesítését, határozatainak határidőn belül végrehajtás útján érvényt szerezzen. Mindezek alapján az alperesek a Ptk. 344. § (1) bekezdése szerint egyetemleges kártérítési felelősséggel tartoznak felperesek felé, akik a követelés összegszerűségét a csatolt okiratokkal, a perben beszerzett mezőgazdasági igazságügyi szakértői véleményekkel, a meghallgatott tanúk vallomásával igazolták. A kereseti kérelmet támasztja alá **(szakértő neve)** igazságügyi szakértő

szakvéleménye is. Mindezek alapján felperesek kérték az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, és az alperesek kereset szerinti egyetemleges marasztalását.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult. Álláspontja szerint a felperesek szolgalmi jogának megszűnéséért felelősség nem terheli, különösen nem a II. és III. rendű alperesekkel egyetemlegesen. Az I. rendű alperes határozatával a felperesek birtokvédelmi kérelmének helyt adott, a birtokvitát a Fővárosi Bíróság zárta le 52.Pf...../2006. számú ítéletével. Felpereseknek a birtokvédelmi igényüket a jogerős bírósági ítélet birtokában végrehajtási úton kellett volna érvényesíteni, a közigazgatási eljárást lezárását követően I. rendű alperes ugyanabban a tényállásban újabb határozatot nem hozhatott, a bírósági ítélet végrehajtása közigazgatási úton nem lehetséges. Mindebből következően I. rendű alperes semmi olyan jogszabálysértést nem követett el, ami a felperesi kártérítési igényt vele szemben megalapozná.

A II., III. rendű alperesek fellebbezési ellenkérelmükben ugyancsak az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérték. Kiemelték, hogy a jogszabály nem tiltja, hogy a felek dologi jogi szolgalm tartalmával azonos kötelmi jogviszonyt hozzanak létre, azonban ez a megállapodás a szerződésekre vonatkozó általános szabályok szerint csak a szerződést kötő feleket illetően szerződéses jogutódait köti. A II. és III. rendű alperesek nem váltak automatikusan a korábbi tulajdonosok jogutódjává e kötelelem vonatkozásában, pusztán azért mert az ingatlant megvásárolták. Önmagában az a tény, hogy a II., III. rendű alperesek az ingatlant megtekintett állapotban vették meg, nem jelenti azt, hogy a korábban megkötött megállapodás pontos tartalmával tisztában kellett lenniük. Alaptalan a felpereseknek a 2001. évi CX. törvény 84. §-ára való hivatkozása, figyelemmel arra, hogy II. és III. rendű alperesek nem minősülnek a villamos energia továbbadójának felperesek vonatkozásában. Egyebekben pedig a felperesi követelés nemcsak bizonyítatlan, hanem lényegében érdemi elbírálásra is alkalmatlan.

A II., III. rendű alperesek vitatták a felperesek valamennyi követelését, hivatkozva arra, hogy felperesek egyik kársoport körében sem igazolták igényüket, azt, hogy pontosan melyik és mikor kifejtett, feltételezeten II., III. rendű alperesi magatartással állnak ok-okozati összefüggésben. A jövedelemvesztés körében beszerzett **(szakértő neve2)** szakértő által jegyzett szakvélemény sem támasztja alá a felperesi állításokat, és nem vagyoni kártérítési igényük is teljes egészében megalapozatlan, nem igazolt annak jogalapja, (bármely személyhez fűződő jog sérelme) és a kár összege sem.

A másodfokú bíróság teljes terjedelmében bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, mert annak - figyelemmel a Pp. 228. § (4) bekezdésére - nem volt fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett része.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság helyesen fejtette ki ítéletének indokolásában, hogy bár a telki szolgalm alapítására irányuló szerződés érvényességét a törvény nem köti alakiságokhoz, de a Ptk. 168. § (1) bekezdésére figyelemmel a Ptk. 158. § (1) bekezdése alapján a dologi hatályú, ingatlant érintő telki szolgalm csak az ingatlan-nyilvántartásba való bejegyzéssel jön létre. A jelen esetben ilyenre nem került sor.

Az elsőfokú bíróság álláspontja annyiban is helytálló, hogy bejegyzés hiányában a szerződést kötő feleket köti megállapodásuk tartalma. A másodfokú bíróság azonban jelentőséget tulajdonít annak is, hogy a perbeli esetben ez a szerződés teljesedésbe ment, az annak megfelelő állapot ténylegesen létrejött. Az ELMŰ a ... utca felől az utóbb II. és III. rendű alperesek tulajdonába kerülő ingatlanra bekötést létesített, oszlopot állított, azon fogyasztásmérőt és kapcsolót szerelt fel, onnan földfelszín

alatti kábelt vezettek át a felperesek ingatlanára, ezen ingatlan elektromos árammal való ellátása céljából. A perben igazolt az, hogy minderről a II. és III. rendű alpereseknek tudomása volt, még az ingatlan megvásárlását megelőzően. A másodfokú bíróság ezért egyetért a felperesi állásponttal a tekintetben, hogy a II. és III. rendű alpereseknek ilyen körülmények között bejegyzés nélkül is tiszteletben kellett tartaniuk a kötelmi értelemben vett szolgalmat, függetlenül attól, hogy nem ők kötötték meg az azt alapító szerződést. Ez következik ugyanis a jogvitára irányadó 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 4. § (1) bekezdésében írt, a jóhiszeműség és tisztesség követelményét támasztó polgári jogi elvekből.

A másodfokú bíróság álláspontja ezért - eltérően az elsőfokú bíróságétól - az, hogy az ingatlan tulajdonjogát megszerző II. és III. rendű alperesek mindaddig, amíg a felperesi ingatlan áramellátása másként nem volt megoldható, egyoldalúan és bármilyen eszközzel nem szüntethették meg a teljesedésbe ment szerződés szerinti állapotot. A másodfokú bíróság utal arra is, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt folyamatban volt 14.P..../2004. számú pernek nem csupán az I. rendű alperes birtokvédelmi határozata volt a tárgya, hanem a jelen per II. és III. rendű alpereseinek azon kereseti kérelme is, amely a villanyoszlop és a vezeték elbontására, eltávolítására irányult. Ezt a kereseti kérelmüket pedig abban a perben jogerősen a bíróság elutasította.

Tényszerűen a jelen per adatai alapján az állapítható meg, hogy 2004. november 6-át megelőzően az áramellátás csak eseti és időszakos jelleggel maradt ki, 2004. november 6-án azonban a II. és III. rendű alperesek érdekkörébe eső személy azt már nem kívánta visszakapcsolni. Ezzel összefüggésben az I. rendű alperes birtokvédelmi határozatot hozott, amely ellen benyújtott II. és III. rendű alperesi keresetet a bíróság jogerősen elutasította. A peradatok szerint 2005. február 7. és április 12. között volt áramellátás, majd amikor az ismét megszűnt, 2005. április 14-én az I. rendű alperes 10.000 Ft végrehajtási bírságot szabott ki II., III.r. alperesekkel szemben. 2005. június 17. és július 10. között ismét volt áram, július 10-től azonban már egyáltalán nem, és 2005. szeptemberében azt is észlelték, hogy a kapcsolóval sem lehet visszaállítani az áramszolgáltatást.

A másodfokú bíróság azonban rámutat arra, hogy az ELMŰ közlése szerint 2006. októberében megépült a ... utcában is az elosztó hálózat, és a felperesek általuk is elismerten 2006. novemberében arra rákötöttek. Így ettől az időponttól a szerződéses szolgálat oka fogyottá vált, és annak külön bírósági megszüntetése sem volt szükséges, mivel nem dologi hatályú bejegyzett telki szolgálatról volt szó. A fellebbezésben hivatkozott jogszabályi rendelkezés csak erre vonatkozóan ír elő bírósági megszüntetést.

A felperesek ezek között az időbeli korlátok között (2004. november 6. és 2006. november között) igényelhetik káraik megtérítését, amennyiben annak törvényi feltételei fennállnak.

A Ptk. irányadó 339. § (1) bekezdése szerint aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A kártérítési felelősségnek három törvényi feltétele van, a jogellenes magatartás az alperesek oldalán, a kár bekövetkezte a felperesek oldalán, és a közvetlen okozati összefüggés e kettő között. Ezek konjunktív törvényi feltételek, tehát bármelyik hiánya esetén a kártérítési igény nem tekinthető alaposnak, és a többi feltétel fennállását már nem kell vizsgálni.

Minthogy az alperesek a perben mind a jogalapot, mind az összecszerűséget vitatták, a Pp. 164. § (1) bekezdése szerint e törvényi feltételek együttes fennállásának bizonyítása a felpereseket terhelte, beleértve a kár összecszerűségét is, figyelemmel arra, hogy az alperesek kifejezetten összecszerűen is vitatták a felperesi keresetet.

Az I. rendű alperes esetében a másodfokú bíróság álláspontja szerint a kártérítési felelősség törvényi feltételei közül a közvetlen oksági kapcsolat nem igazolt, a felperesek által állított károk ugyanis nem az I. r. alperes hatósági eljárásával hozhatók közvetlenül összefüggésbe, hanem az áramellátás kieséséből erednek. Ilyen módon az I. rendű alperes vonatkozásában a kártérítési felelősség egyéb feltételeit - ideértve azt is, hogy mely időpontokban milyen határozatokat, és miért hozott -, nem kell részletesen vizsgálni a perben.

A II. és III. rendű alperesek vonatkozásában pedig a másodfokú bíróság a rendelkezésre bocsátott bizonyítékok alapján a kárösszszerűségét nem látta kellően bizonyítottnak. A Ptk. 355. § (4) bekezdése szerint kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károkozó vagyonában beállott értékcsökkenés és elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást, vagy költséget kell megtéríteni, ami a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges.

A felperesek módosított kereseti kérelmük szerint a perben három különféle jellegű igényt érvényesítettek. Egyrészt nem vagyoni kártérítés iránti igényt, melynek vonatkozásában azonban olyan személyiségi jogi jellegű jogsérelmet nem igazoltak, ami alapot adna esetükben nem vagyoni kárpótlás megállapítására. Az alperesi magatartással összefüggésben bekövetkező egészségromlásukat csak állították, de a csatolt iratokkal ezt megfelelően módon nem bizonyították.

Az elmaradt haszon megfizetése iránti igényt illetően a másodfokú bíróság utal arra, hogy a beszerzett igazságügyi mezőgazdasági szakértői véleményből kitűnően a szakértő álláspontja az volt, hogy önmagában az áram hiánya az állattenyésztést még nem teszi lehetetlenné. Ezen túlmenően a kecske- és tehéntej értékesítésének állított elmaradásával kapcsolatban a másodfokú bíróság ellentmondásosnak tartja a felperesi nyilatkozatokat, hiszen felperesi állítás szerint aggregátor és hűtőszekrény beszerzésére és üzemeltetésére került sor, ez esetben azonban ezzel egyidejűleg nem merülhet fel az értékesítés elmaradása kapcsán elmaradt haszonnal összefüggő igény is. A szakértő szakvéleményében utalt arra is, hogy téli időszakban a hűtés nem szükségszerűen csak hűtőszekrény üzemeltetésével megvalósítható. Emellett a felperesek egész éves időszakokra igényelték az elmaradt haszonnal kapcsolatos kártérítést, annak ellenére, hogy a kérdéses időszakban az áramszolgáltatás nem a teljes időszakra és nem folyamatosan esett ki. Így a szakértő elméleti számításain alapuló, éves időtartamra vonatkozó elmaradt haszon megjelölése önmagában nem elégséges a felperesi keresetösszszerűségének igazolására ezen a jogcímen előterjesztett igény esetében. Az elhullott állatok esetében az elhullás okát felperesek nem bizonyították, és azt állításukat, hogy az elhullást a kihűlés okozta, a perben beszerzett szakvélemény sem támasztotta alá.

Felperesek keresetükben az alperesek magatartásával összefüggésben állított költségeik illetve kiadásai miatt is kártérítési igényt terjesztettek elő, a fenntartott kereset szerint mindösszesen 2.810.008 Ft összegben. Erre vonatkozóan azonban tételes, követhető levezetést a per folyamán nem terjesztettek elő. A keresetlevélhez mellékelt iratok és csatolt számlaösszesítők összszerűségüket tekintve nem egyeznek meg ezzel az összeggel, az alatt maradnak, maga a keresetlevél pedig tételes számszaki levezetést nem tartalmaz. A keresetmódosítást tartalmazó beadvány bizonyos - e körben érvényesített - követeléseket megjelöl, és visszaül a keresetlevélhez csatolt számlákra, az ilyen címen érvényesített igény körében olyan tételek is szerepeltek, mint pl. diktafon, fényképezőgép, nyomtató beszerzése, amelyek nem minősülnek kárnak, figyelemmel arra is, hogy maga az ilyen módon megvásárolt dolog a felperesek tulajdonába került és maradt. Felperesek felszámítottak továbbá egy eladott TV-t is, márpedig annak akkori állapotával arányos ellenértékét nyilvánvalóan az eladás során meg kellett, hogy kapják, így ez sem tekinthető kárnak. Úgyszintén szerepelt a költségek között a korábbi eljárások illetékei címén felszámított összeg, melyet a másodfokú bíróság megítélése szerint azokban az eljárásokban kellett és lehetett volna érvényesíteni. Az I. rendű felperes kiesett távolléti díjat is felszámított, az azonban nem igazolt, és nem is állapítható meg, erre vonatkozóan ugyanis nincs tényszerű előadás, hogy mivel összefüggésben merült fel.

A kereset tartalma alapján - bár tételesen nem került felsorolásra - a költségek részét képezheti az aggregátor és hűtő bérleti költsége, illetőleg üzemeltetési költsége is, valamint bizonyos világítóeszközök beszerzési költségei. Ezeket azonban csak akkor tudná a bíróság teljes egészében

kárnak tekinteni, ha rendelkezésre állna olyan peradat, amiből megállapítható lenne, hogy azonos volumenű árammal történő üzemeltetésnek, illetőleg használatnak mi lett volna a költsége. Amennyiben ugyanis folyamatos lett volna az áramellátás az alperesi ingatlanról, akkor ezek a költségek a felpereseknél szükségképpen felmerültek volna, melyek viselése őket terhelte. Ezek elszámolása hiányában részükről káronszerzés valósulna meg. Minthogy ezek összege nem állapítható meg, így a felperesek kára sem igazolt e tekintetben oly módon, hogy az ítéleti marasztalásra alapot adhatna.

A másodfokú bíróság ezért bár eltérő indokokból, de helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének alkalmazásával.

A felperesek fellebbezése nem vezetett eredményre, így a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint nem igényelhetik perköltségeik megtérítését az alperesektől, és kötelesek megfizetni az alperesek másodfokú perköltségét. A II. és III. rendű alperesek esetében a másodfokú bíróság a megbízási díjjal igazolt ügyvédi munkadíjat vette figyelembe, míg az I. rendű alperes vonatkozásában a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdésének alkalmazásával nem csupán a fellebbezett értékre, de a ténylegesen kifejtett tevékenységre is figyelemmel határozta meg a 4/A. § alapján áfával növelt összegben az ügyvédi munkadíjat.

A felperesek költségmentességben részesültek, ezért az emiatt le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2015. október 8.

dr. Csepinszky Andrea s. k.
a tanács elnöke

dr. Klicsuné dr. Sólyom Livia s. k. . Pávlisz Beatrix
előadó bíró Hajnalka s. k. bíró

A kiadmány hitelül: